

Informace ze zdravotnictví Olomouckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
27. 6. 2013

3

Dětská a dorostová péče v Olomouckém kraji v roce 2012

Children and Adolescents Care in the Olomoucky Region in 2012

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Olomouckém kraji v roce 2012 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. V kraji připadalo průměrně 10,6 dětských a dorostových lékařů na 10 000 obyvatel do 19 let. Podíl dětí kojících 6 měsíců a déle se snížil o 2,2 procentní body na 36 %.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Olomoucky region in 2012 contains data about out-patient care, in particular, about health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals. In the regions of the CR there were in 2012 on the average 10.6 physicians for children and adolescents per 10 000 inhabitants up to 19 years. The proportion of children breastfed for 6 month or more, decreased by 2.2 percentage point to 36%.

Ordinace praktického lékaře (dále jen PL) pro děti a dorost a ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace ve všech zdravotnických zařízeních vyplňují vždy za uplynulý kalendářní rok statistický výkaz A (MZ) 1-01, který byl součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2012. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Informace o činnosti lůžkových dětských oddělení nemocnic vychází ze zpracovaných údajů výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Edice IZK o dětské a dorostové péči v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Dle Registru zdravotnických zařízení k 31. 12. zabezpečovalo v kraji ambulantní péči o děti a dorost 150 ordinací PL pro děti a dorost, 7 odborných dětských ordinací a 2 dorostoví lékaři. Údaje oboru PL pro děti a dorost se týkají pouze zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz. Za rok 2012 to bylo 136 ordinací, ve kterých pracovalo v průměru 133 lékařů a 127 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (v přepočteném počtu), včetně smluvních pracovníků. Většina zdravotnických zařízení, která nesplnila zpravodajskou povinnost, buď nedodala výkaz (4), ukončila (2) nebo přerušila činnost (1). Sedm zdravotnických zařízení pokračuje jako právnická osoba.

Celkový počet ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) u PL pro děti a dorost se snížil na 731 539 (ČR 11 445 605), pokles proti předchozímu roku činí 6,5 %. Na jednoho PL pro děti a dorost (v PP) připadlo 5 500 (ČR 5 649) ošetření. Krajský průměr nejvýrazněji převyšuje relace v okrese Prostějov 6 644, naopak nejméně ošetření na 1 lékaře bylo provedeno v okrese Jeseník 4 167.

Převážnou část tvořila ošetření léčebná (vč. ošetření u dětských a dorostových specialistů) 76,8 % (ČR 73,4 %), dále preventivní 20 % (ČR 23 %), v návštěvní službě bylo provedeno pouze 0,8 % ošetření (ČR 0,9 %). Na 1 léčeného pacienta připadlo 5,3 (ČR 5,5) ošetření.

Celkový pokles registrovaných pacientů činil v kraji 2,9 %, nejvíce ve věkové skupině 15 let a více (o 12,7 %), důsledkem nízké porodnosti v devadesátých letech. Nejvyšší nárůst registrovaných byl zaznamenán u dětí ve věku 5–9 let (3,1 %).

Délka kojení, která se zjišťuje při roční prohlídce dětí, je důležitým faktorem při hodnocení zdravotní péče o děti. Z celkového počtu 6 225 dětí při roční prohlídce v kraji bylo 6 měsíců a déle kojeno 36 % dětí, o 2,2 procentní body méně než v roce 2011. Podíl zcela nekojených dětí, který činil 3,7 % v roce 2011, se v kraji mírně zvýšil na 4 %.

Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí stále narůstá. V kraji bylo celkem dispenzarizováno 38 124 pacientů (0–14 let) pro vybraná onemocnění, což představuje 417 onemocnění na 1 000 registrovaných tohoto věku. Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly nemoci dýchací soustavy (30,2 %), následovaly nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, ucha a bradavkového výběžku (22,1 %). Celkově se počet dispenzarizací u dětí zvýšil o 2,5 % proti předchozímu roku.

U pacientů dorostového věku (15–18 let) bylo dispenzarizováno 16 071 onemocnění či vad, což představuje snížení o 1,4 % proti roku 2011. Na 1 000 registrovaných pacientů daného věku tak připadlo 656 onemocnění. Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly opět nemoci dýchací soustavy (24,9 %) a nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku (24,5 %).

Mírně narůstá počet dětí a dorostu trpících různými projevy alergie, celkem 19 580 pacientů. Proti minulému roku činí nárůst 3,7 %. Na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 0–14 let připadlo 154 alergiků (rok 2011: 151). Na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 15 a více let připadlo 223 (rok 2011: 181) alergiků.

V roce 2012 pokračoval negativní nárůst počtu dětí a dorostu dispenzarizovaných pro diagnózu E66–E68 obezita, hyperalimentace a její následky. V porovnání s rokem 2011 činil nárůst u dětí 1,8 %, na 1 000 registrovaných 18 případů (rok 2011: 17). U dorostu pokles ve srovnání s rokem 2011 představuje 4,6 %, na 1 000 registrovaných, ale připadlo 41 případů (rok 2011: 37) z důvodu snížení počtu registrovaných 15 let a více.

V roce 2012 se na péči o děti a dorost podílelo, dle odevzdaných výkazů, 6 odborných dětských ordinací a v nich 11 lékařů a 21 ZPBD vč. smluvních úvazků (v PP). Tito lékaři provedli 52 204 ošetření a léčili 27 039 pacientů. Péči zajišťovala také jedna ordinace dorostových lékařů, ve kterých bylo ošetřeno 1 875 léčených pacientů a vykázáno 2 228 ošetření.

Lůžkovou péči pro děti a dorost zabezpečovalo v kraji 7 nemocničních oddělení s 324 lůžky. Průměrná ošetřovací doba činila na dětských odděleních nemocnic kraje 3,5 dne (ČR 3,8). Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity bylo v kraji 227,2 dne a bylo vyšší než využití v ČR (222,2 dne). Prostoje lůžek ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu činil v průměru za kraj 1,8 a za ČR 2,1 dne. Péče o novorozence byla zajišťována na 50 lůžkách novorozeneckého oddělení FN v Olomouci a dále na 5 novorozeneckých pracovištích při dětských odděleních.

Zpracoval: Bc. Jiří Kozlík
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 597 373 269, e-mail: kozlik@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

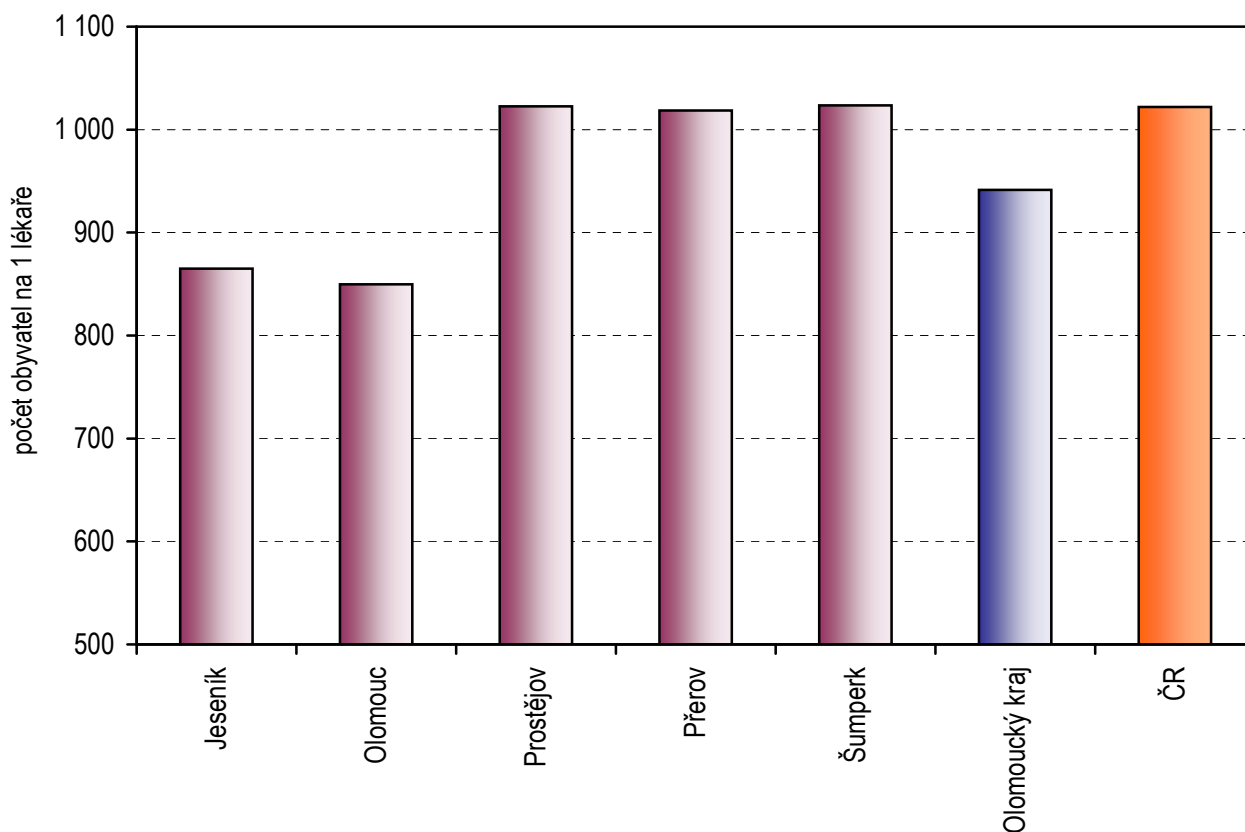
Personální zajištění a počet ošetření u praktických lékařů pro děti a dorost podle území

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření		Počet registrovaných	
		lékařů	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře	děti (0–14 let)	dorost (15 let a více)
Jeseník	10	9,10	8,90	37 922	4 167	5 518	1 660
Olomouc	54	53,70	52,60	283 771	5 284	34 570	8 633
Prostějov	21	21,10	16,00	140 190	6 644	15 039	4 285
Přerov	25	25,25	25,70	147 910	5 858	18 260	5 280
Šumperk	26	23,85	23,75	121 746	5 105	18 008	4 661
Olomoucký kraj	136	133,00	126,95	731 539	5 500	91 395	24 519
Česká republika	2 087	2 026,15	1 982,65	11 445 605	5 649	1 523 953	399 396

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních - z odevzdaných výkazů A(MZ) 1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Počet obyvatel ve věku do 19 let na 1 praktického lékaře pro děti a dorost v roce 2012

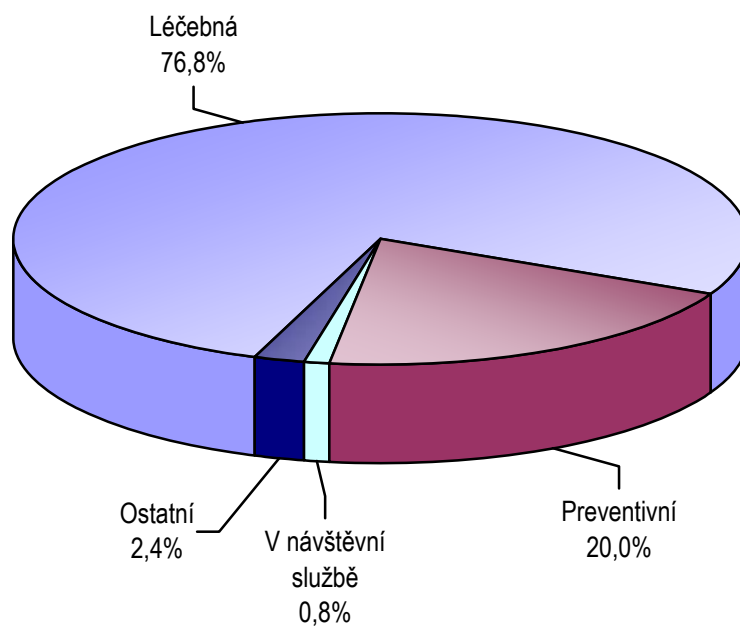

Skladba počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem ¹⁾	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů ^{1) 2)}	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Jeseník	41 198	75,8	21,8	0,4	8 725	4,7
Olomouc	315 301	77,2	18,9	0,8	58 947	5,3
Prostějov	145 633	77,2	19,1	1,0	25 837	5,6
Přerov	155 622	77,1	21,1	0,8	28 603	5,4
Šumperk	128 217	75,3	21,8	1,0	25 794	5,0
Olomoucký kraj	785 971	76,8	20,0	0,8	147 906	5,3
ČR	12 061 665	73,4	23,0	0,9	2 182 729	5,5

¹⁾ Počet ošetření a léčených pacientů vč. dětských a dorostových oddělení

²⁾ Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

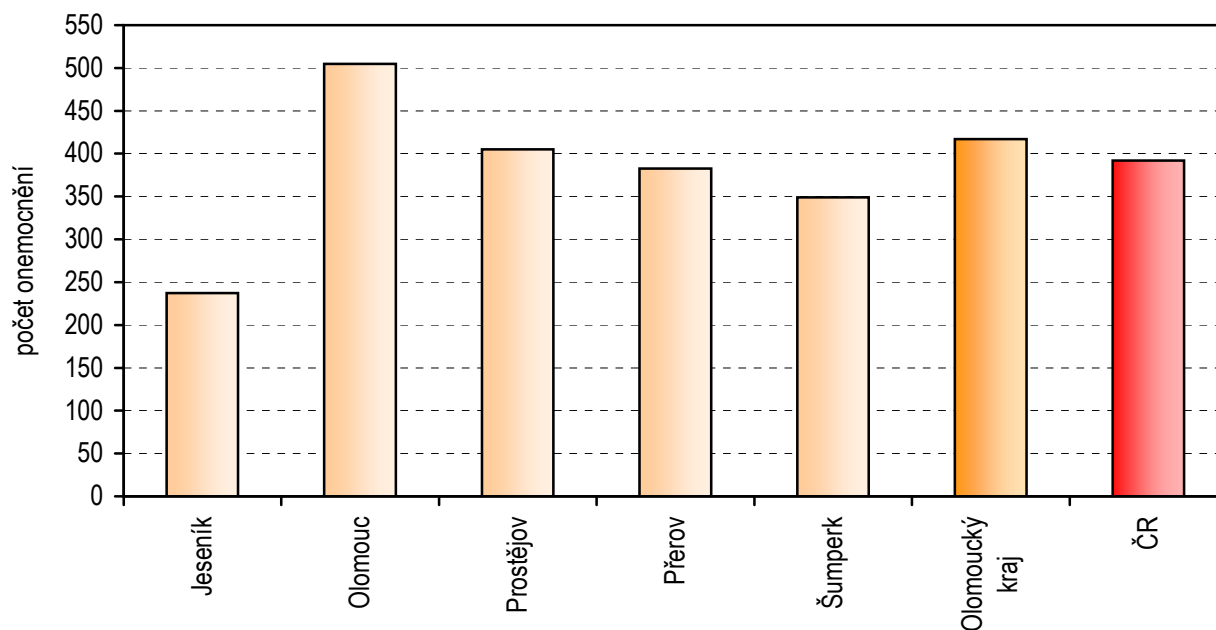
Skladba ošetření podle druhu ošetření v oboru dětská a dorostová péče v roce 2012

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	děti (0–14 let)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných dětí (0–14 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	1 820	12	19,9
II. Novotvary	158	20	1,7
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	964	12	10,5
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	2 399	60	26,2
V. Poruchy duševní a poruchy chování	1 304	222	14,3
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	8 429	334	92,2
IX. Nemoci oběhové soustavy	427	17	4,7
X. Nemoci dýchací soustavy	11 519	69	126,0
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 231	27	13,5
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	4 142	43	45,3
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	2 271	44	24,8
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	1 817	43	19,9
XVII. Vrozené vady, deformace	1 643	106	18,0
Celkem	38 124	1 009	417,1

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných pacientů v dětské a dorostové péči
v okresech, kraji a ČR**

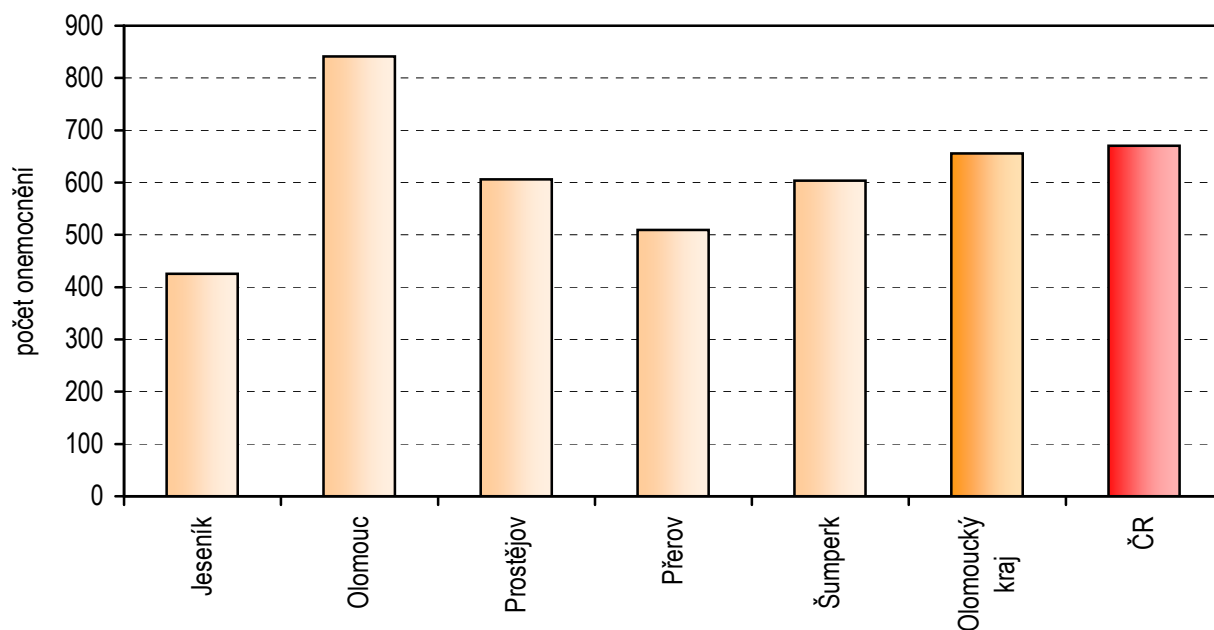

Dispenzarizovaná onemocnění u dorostu

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	dorost (15–18 let)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných pacientů (15–18 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	468	9	19,1
II. Novotvary	49	13	2,0
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	380	20	15,5
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	1 695	43	69,1
V. Poruchy duševní a poruchy chování	648	87	26,4
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	3 930	173	160,3
IX. Nemoci oběhové soustavy	391	4	15,9
X. Nemoci dýchací soustavy	4 007	57	163,4
XI. Nemoci trávicí soustavy	484	19	19,7
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	1 438	16	58,6
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	1 386	28	56,5
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	741	22	30,2
XVII. Vrozené vady, deformace	454	43	18,5
Celkem	16 071	534	655,5

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných dorostových pacientů v dětské
a dorostové péči v okresech, kraji a ČR**

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Kraj	ČR
Počet oddělení	7	94
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	54,84	793,33
ZPBD ²⁾ celkem	230,15	2 995,52
sestry ²⁾ u lůžka	218,94	2 902,51
Průměrný počet lůžek	333,94	4 577,07
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	207,3	2 779,1
na 1 lékaře	3,8	3,5
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	4,1	4,2
Počet lékařů na 100 lůžek	16,42	17,33
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	68,92	65,45
Počet hospitalizovaných	21 669	266 475
Nemocniční letalita (v promilích)	0,2	0,7
Využití lůžek ve dnech	227,2	222,2
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	3,5	3,8
Prostoj lůžek ³⁾	1,8	2,1

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet (včetně smluvních pracovníků) v lůžkové části

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5–§ 21a)
sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5–§ 6)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

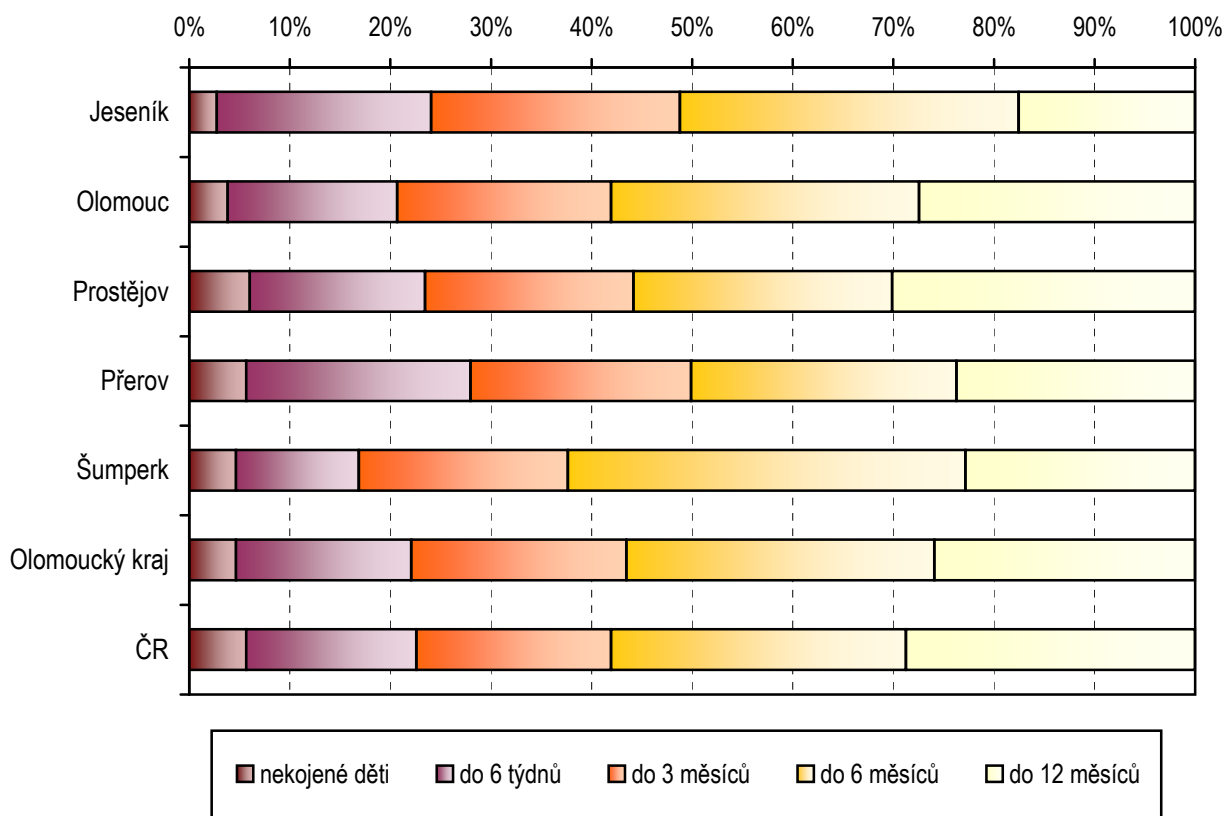
Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Jesenická nemocnice, spol. s.r.o.
Fakultní nemocnice Olomouc
Středomoravská nemocniční a.s. Nemocnice Šternberk
Středomoravská nemocniční a.s., Nemocnice Prostějov
Středomoravská nemocniční a.s., Nemocnice Přerov
Nemocnice Hranice a.s.
Šumperská nemocnice a.s.

Seznam nemocnic se samostatným lůžkovým novorozeneckým oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Olomouc

Skladba dětí podle délky kojení (při roční prohlídce) v okresech, kraji a ČR v roce 2012

Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

